

**ДЕКАНУ
И ИЗБОРНОМ ВЕЋУ
УЧИТЕЉСКОГ ФАКУЛЕТА У БЕОГРАДУ**

Декан Учитељског факултета у Београду именовао нас је у Комисију за припрему извештаја за избор редовног професора за ужу научну област *Књижевност*. По одлуци Декана Факултета, расписан је и у *Службеном гласнику* дана 13. фебруара 2019. године, објављен конкурс. Комисија има част да у вези с тим поднесе следећи

ИЗВЕШТАЈ

На конкурс се пријавио само један кандидат: др **Зорана Опачић**, ванредни професор за ужу научну област *Књижевност* на Учитељском факултету у Београду.

Др Зорана Опачић је уз пријаву приложила биографију са библиграфијом и научним, стручним и друштвеним ангажовањем, диплому о завршеним основним студијама на Филолошком факултету у Београду и диплому и завршеиним магистарским студијама на Филолошком факултету у Београду, диплому доктора књижевних наука, извештај о вредновању педагошког рада наставника Универзитета у Београду, списак хетероцитата, библиографију објављених радова, списак предатих радова и саме радове.

Др Зорана Опачић рођена је 1970. године у Крушевцу. Завршила је Гимназију у Крушевцу а затим дипломирала на групи за српску књижевност и језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду 1996. Дипломски рад *Облици представљања стања свести у Дану шестом Растка Петровића* награђен је наградом *Радмила Поповић* као најбољи дипломски рад на Катедри за српску књижевност. На истом факултету уписала је постдипломске студије и магистрирала у априлу 2005. на тему *Нови књижевни поступци у прози Станислава Кракова* (ментор проф. др Јован Делић). Докторирала је у јулу 2009. из области књижевности за децу и младе на тему *Поетика бајке Гроздане Олујић* (ментор проф. др Радивоје Микић).

У периоду 1997–1999. радила је као професор у Гимназији „Свети Сава“ у Београду. Од децембра 1999. запослена је на Учитељском факултету у Београду (као асистент приправник за предмете *Књижевност за децу и младе* и *Увод у тумачење књижевности*). У звање асистента бирана је 2005. а у звање доцента 2010. године. Године 2014. изабрана је у звање ванредног професора за ужу научну област *Књижевност* (*Књижевност за децу и младе*). Реализује наставу на предметима *Књижевност за децу и младе*, *Појам и одређење ауторске бајке* (изборни предмет) на основним студијама и *Тумачење књижевног дела* на мастер студијама.

Од 2012. до 2015. била је продекан за наставу Учитељског факултета у Београду. Била је гостујући професор Филолошког факултета Педагошког универзитета у Кракову (2016) и

на студијском боравку на Педагошком факултету у Љубљани, Словенија (2003) и Silesia University у Катовицама, Пољска (2015).

Аутор је монографија *Алхемичар приповедања Станислав Краков* (2007), *Поетика бајке Гроздане Олујић* (2011), *Наивна свест и фикција* (2011), *Антологије књижевности за децу 1–2* (у едицији *Десет векова српске књижевности* Матице српске, 2018) и *(Пре)обликовање детињства* (2019).

Приредила је више књига, антологија и научних монографија: *Антологију српске поезије за децу предзмајевског периода* (сајт *Антологија српске књижевности*, Мајкрософт и Учитељски факултет) (2008), *Сабране бајке Гроздане Олујић* (2011) и *Гласам за љубав Гроздане Олујић* (са А. Јовановићем) (2012); превод научне монографије Питера Ханта *Тумачење књижевности за децу* (2013), роман *Преживети до сутра* Гроздане Олујић (Плаво коло Српске књижевне задруге, 2017), приповедна проза Гроздане Олујић *Били су деца као и ти* (2017), роман *Не буди заспале псе* Гроздане Олујић (едиција *Сабрани романи Гроздане Олујић 1–6* Српске књижевне задруге, 2018), роман Станислава Кракова *Крила* (антологијска едиција *Први светски рат у српској књижевности*, Службени гласник, 2018).

Коуредница је научног зборника *Поезија Моша Одаловића* (2018), коуредница (са др Светланом Шеатовић) научног скупа Института за књижевност и уметност из Београда и Дучићевих вечери поезије из Требиња (2018) и тематског зборника *Песнички завичај Десанке Максимовић* који је у штампи (2019); председница Програмског одбора едиције *Сабрани романи Гроздане Олујић 1–6*, у издању Српске књижевне задруге и Партенона (2018); уредница Округлог стола о роману Гроздане Олујић *Преживети до сутра* у Српској књижевној задрузи (2018) и коуредница (са проф. др Илијаном Чутуром) тематског броја научног часописа *Узданица* посвећеног роману Гроздане Олујић (у штампи, 2019); копредседница Програмског одбора (са проф. др Гораном Зељићем) међународног научног скупа *Програмске (ре)форме у образовању и васпитању – изазови и перспективе* Учитељског факултета Универзитета у Београду (20. мај 2019).

Учествовала је на више научних скупова: на 19. конгресу Интернационалног друштва за проучавање књижевности за децу (*IRSCL*) (Франкфурт на Мајни); на славистичким конгресима Филолошког факултета у Петрограду, Универзитета у Ополу, Универзитета у Кракову; у Институту за књижевност и уметност у Београду; на Филолошком факултету у Београду, на Осамнаестом конгресу Савеза славистичких друштава Србије у Београду, Комисије за наставу словенских језика и књижевности Међународног комитета слависта на Филолошком факултету, Андрићевог института у Вишеграду; Учитељског факултета у Београду, Филозофског факултета Универзитета у Нишу, Факултета педагошких наука у Јагодини, Учитељског факултета у Врању, на саветовању САНУ – Огранка у Новом Саду о савременој књижевности за децу, Саветовањима Змајевих дечјих игара у Новом Саду.

Објавила је више чланака и студија о савременој српској књижевности, књижевности за децу и настави српског језика у *Зборнику Матице српске за књижевност и језик*, *Летопису Матице српске*, *Детињству*, *Иновацијама у настави*, *Studia Slavica*, *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*, у зборницима Института за књижевност и уметност у Београду, Филолошког факултета у Петрограду и др.

Члан је Комисије за наставу језика и књижевности Међународног комитета слависта (од 2017). Сарадник је *Српске енциклопедије* Матице српске из Новог Сада и члан Лексикографског одбора Матице српске.

Члан је редакција научних часописа *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia* (Краков, Пољска) (M23), *Иновације у настави* (Београд) (M51) и *Детињство* (Нови Сад) (M52).

Била је истраживач научноистраживачког пројекта Учитељског факултета у Београду *Концепције и стратегије обезбеђивања квалитета базичног образовања и васпитања*, бр. 179020 од 2010–2017. а од 2017. истраживач је на научном пројекту Института за књижевност и уметност *Смена поетичких парадигми у српској књижевности 20. века: национални и европски контекст* (бр. 178016) Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Аутор је више уџбеника и приручника за наставу српског језика: читанке *Прича без краја* за 4. разред ОШ, лектире за 3. разред ОШ *Звезде школске сцене (кратки драмски текстови)* и за 4. разред ОШ *Драма за децу (Гвидо Тартаља, Добрица Ерић, Александар Поповић)* и *Вилина кутијица (бајке Гроздане Олујић)*.

Била је члан радне групе Завода за вредновање квалитета наставе за национално тестирање ученика 4. разреда ОШ из српског језика (2005), члан комисије ЗУОВ-а у изради наставног плана за српски језик у 6. и 7. разреду ОШ (2007. и 2008), за акредитацију семинара (2016), члан комисије за састављање наставног плана и програма српског језика за први и пети разред основне школе (2017), шести и седми разред основне школе (2018) и наставног плана и програма српског језика за осми разред основне школе (2019).

У организацији Министарства просвете и спорта одржала је више предавања о примени савремене књижевности за децу у настави српског језика, на семинару за учитеље (2005–2006), као и наставницима српског језика из Мађарске (2005). Такође је учествовала на семинарима за учитеље и предметне наставнике у Београду (Учитељски факултет, 2006), Новом Пазару (2008), Јагодини (2010), Чачку (2010) и Сремској Каменици (2010) и семинару за васпитаче предшколских установа у Ваљеву (2011) и пленарно предавање на Зимском семинару за наставнике српског језика на Филолошком факултету у Београду (2018).

Под њеним менторством студенткиње Учитељског факултета освојиле су Бранкову награду Матице српске (2005) и награду за најбољи научноистраживачки рад Универзитета у Београду из области хуманистичких наука (2014).

Организовала је сарадњу са Педагошким универзитетом у Кракову (Пољска) и координисала размену студената преко Еразмус Плус пројекта у зимском семестру 2016–2017.

Представник је Србије у регионалном жирију награде из књижевности за децу *Мали принц*, члан жирија за књижевну награду за децу града Ниша, награде *Гордана Брајовић* из Алексинца, *Вечерњих новости Меша Селимовић* и Змајевих дејчјих игара *Плави чуперак*, а била је и члан жирија књижевне награде за децу *Невен*. Такође, била је члан жирија за оцену најбољих драмских текстова учитеља (Конкурс за најбољи ауторски драмски текст за децу) на Петој међународној смотри сценског учитељског стваралаштва у организацији Учитељског друштва Лесковац (2015).

Била је члан Комисије за признавање страних високошколских исправа Комисије Универзитета у Београду а сада ЕРИК-НАРИК центра при Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

Од последњег избора у звање (2014) била је ментор десет мастер радова и у комисији за одбрану девет мастер радова; била је члан две комисије за одбрану докторске дисертације (у једној председник комисије), одбрањене на Филолошком факултету Универзитета у Београду и на Учитељском факултету Универзитета у Београду. Такође, била је председник или члан осам комисија за изборе у научна звања на Учитељском факултету у Београду и Филолошком факултету Универзитета Црне Горе. Ментор је одобрене теме за докторску дисертацију Милене Митровић, *Драмска књижевност у разредној настави* која је одобрена на Универзитету у Београду 18. 09. 2018. и члан комисије за одобрење докторске дисертације Иване Мијић Немет *Поетичке одлике фантастичног романа за децу у српској књижевности на почетку 21. века*, усвојене на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду 3. 3. 2017.

За *Антологију књижевности за децу* 1–2 добила је награду *Сима Цуцић* за најбољу књигу из науке о књижевности за децу 2018.

Зорана Опачић има дугогодишње искуство у педагошком раду са студентима; на Учитељском факултету у настави ради од 1999. године. Оцене студената за наставни рад **Зоране Опачић** су високе, а просечне оцене на последњем анкетирању студената износе 4,53 и 4,79 – збирно 4,66.

Библиографија проф. др **Зоране Опачић** је импресивна и у потпуности задовољава услове за избор у звање редовног професора. Овде је, сходно природи Извештаја за избор у наставничко звање, раздвојена у две потцелине: на радове објављене до претходног избора и на радове објављене после последњег избора.

РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ ДО ПОСЛЕДЊЕГ ИЗБОРА

I. Монографије

1. *Алхемичар приповедања Станислав Краков*, Београд: Учитељски факултет, Београд, 2007.
2. *Поетика бајке Гроздане Олујић*, Београд: Српска књижевна задруга и Учитељски факултет, 2011.

3. *Наивна свест и фикција*, Библиотека Змај, књ. 23, Нови Сад: Змајеве дечје игре, 2011.

II. Радови у научним часописима и тематским зборницима

1. „Роман Растка Петровића *Дан шести*, претеча српских романа тока свести“, *Багдала*, 1998, Крушевац, бр. 438, 33–42.
2. „Игра науке и фикције (Милутин Миланковић, *Кроз васиону и векове*)“, *Детињство*, бр. 1–2, 2001, Нови Сад, 47–53.
3. „По мери сопствене поетике (Душан Радовић, *Антологија српске поезије за децу*)“, *Детињство*, бр. 1–2, 2002, Нови Сад, 38–43.
4. „Песма која је покушала да одрасте (од првог до последњег издања *Плавог чуперка* Мирослава Антића)“, *Детињство*, бр. 1–2, 2002, Нови Сад, 57–61.
5. „Персифлаже и парадигме. Од архетипског до постмодерног у драмама за децу Игора Бојовића“, *Детињство*, бр. 3–4, 2003, Нови Сад, 60–64.
6. „Са златним прахом на прстима (Гроздана Олујић – *Камен који је летео и друге бајке и Вилењакова тајна*)“, *Детињство*, бр. 1–2, 2004, Нови Сад, 52–61.
7. „Нови књижевни поступци у прози Станислава Кракова“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига LII, свеска 3, 2004, 561–570.
8. „Тајне везе спознаја у прози за децу Светлане Велмар-Јанковић“, *Детињство*, бр. 3–4, 2004, Нови Сад, 59–63.
9. „Жанровска полиморфност Андерсенових приповедака за децу“, *Детињство*, Нови Сад, год. XXXI, бр. 1–2, пролеће–лето 2005, 11–16.
10. „Силазак у изгубљено време (путописи Станислава Кракова *Кроз Јужну Србију*)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига LIV, св. 1/2006, 51–69.
11. „Мемоари Станислава Кракова *Живот човека са Балкана* (о двосмерном односу фикционалног и документарног у Краковљевом књижевном делу)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књига LIV, свеска 54/3, 2006, 527–547.
12. „Читалац у свету од мастила (о проблематизовању чина читања у романима Михаила Ендеа *Бескрајна прича* и Корнелије Функе *Срце од мастила*)“, *Детињство*, 2006, бр. 3/4, 84–92.
13. „Наслеђе Љубивоја Ршумовића у поезији савремених песника за децу“, *Детињство*, XXXIII, бр. 1–2, пролеће–лето 2007, 16–24,
14. „Наслеђе бајке Ханса Кристијана Андерсена у бајкама Гроздане Олујић“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. LV, св. 1, Нови Сад, 2007, 89–105.
15. „Слика детињства у прози Гроздане Олујић“, *Иновације у настави*, XXI, 2008/3, 15–26.
16. „Песник „буре, олује и грмљаве“ (песме у прози из рукописне заоставштине Станислава Кракова)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, вол. 57, бр. 1, 2009, 195–203.
17. „Одрицање од правила у име унутарње слободе у романима Гроздане Олујић (поетика омладинског романа)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, бр. 3, 2009.
18. „Савремено дете између визуелне културе и књижевности“, *Детињство*, 4/2009 (XXXV), 8–13.

19. „Нове тенденције у књижевности за децу и наставни програми“, *Настава српског језика и књижевности (савремени пресек)*, Београд: Учитељски факултет, XIX, 2006/1, 82–96.
20. „Хронотоп бајке Гроздане Олујић“ у зборнику *Књижевност за децу у науци и настави*, Јагодина: Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини, 2008, 293–309. УДК 821.163.41.09-342 Олујић Г.
21. „Роман за младе као лектира у вишим разредима основне школе (на примеру романа *Гласам за љубав* Гроздане Олујић)“ у зборнику *Иновације у основношколском образовању – од постојећег ка могућем*, Београд: Учитељски факултет, 2008, 245–254.
22. „Типологија бајке Гроздане Олујић“, У Јовановић, А., Пијановић, П., Опачић, З. (ур.), *Бунтовници и сањари – Књижевно дело Гроздане Олујић за децу и младе*, зборник радова, Београд: Учитељски факултет, 2010, 115–138.
23. „Тајне везе спознаја у прози за децу Светлане Велмар-Јанковић“, у: *Књижевност за децу и младе у књижевној критици*, Воја Марјановић, Милутин Ђуричковић (ур.), књ. 2, Алексинац: Висока школа струковних студија за васпитаче, 2007, 227–232.
24. „Наслеђе бајке Ханса Кристијана Андерсена у бајкама Гроздане Олујић, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, Нови Сад, књ. LV, св. 1, 2007, 89–105.
25. „Песник „буре, олује и грмљаве“ (песме у прози из рукописне заоставштине Станислава Кракова)“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, Нови Сад, вол. 57, бр. 1, 2009, 195–203.
26. „Одрастање у мултикултуралним срединама у српској књижевности за децу и младе“, *Детињство*, 2009, 55–64.
27. „Нефикционална књижевна дела у настави српског језика“, у: *Дидактичко-методички аспекти промена у основношколском образовању*, зборник радова, Београд: Учитељски факултет, 2007, 64–74.
28. „Игра и апсурд у причама за децу Душана Радовића и Ежена Јонеска“, у: *Душан Радовић и развој модерне српске књижевности*, зборник радова, Пијановић, П., Јовановић, А. (ур.), Београд: Учитељски факултет, 2008, 145–158.
29. „Хронотоп бајке Гроздане Олујић“, у: *Књижевност за децу у науци и настави*, зборник радова, Јагодина: Универзитет у Крагујевцу, Педагошки факултет у Јагодини, 2008, 293–309.
30. „Роман за младе као лектира у вишим разредима основне школе (на примеру романа *Гласам за љубав* Гроздане Олујић)“, у: *Иновације у основношколском образовању – од постојећег ка могућем*, зборник радова, Београд: Учитељски факултет, 2008, 245–254.
31. „Полиморфизам „Малих бајки“ Стевана Раичковића (на примеру „Бајке о белом коњу“ и „Бајке о скитници и моравима“)“, у: *Иновације у основношколском образовању – вредновање*, зборник радова, Београд: Учитељски факултет, 2009, 287–296.
32. „Савремено дете између визуелне културе и књижевности“, *Детињство*, 4/2009 (XXXV), 8–13.
33. „Елементи ауторске бајке у делима српских писаца 21. века (М. Зупанц, *Бајка из Буџака*, Г. Тимотијевић, *Седмо краљевство* и П. Теофиловић, *Техно вилајет*)“, *Детињство*, 4/2010 (XXXVI), Нови Сад, 2010, 15–23.

34. „Андерсеново сновидовно око“, у: *У част Пера Јакобсена, зборник радова*, Ајдачић, Д., Лазаревић Ди Ђакомо, П. (ур.), Београд: Slovo Slavia, 2010, 107–126. / ISBN 978-86-87807-02-0 / 811.113.09:821.16.09(082) / 821.163.41.09 (082) /811.163.41(082) 81 Jakobsen P.
35. „Типологија бајке Гроздане Олујић“, у: *Бунтовници и сањари – Књижевно дело Гроздане Олујић за децу и младе*, зборник радова, Јовановић, А., Пијановић, П., Опачић, З. (уредници), Поетика српске књижевности за децу, књ. 2, Београд: Учитељски факултет, 2010, 115–138.
36. „Облици ауторске бајке у настави српског језика у основној школи“, *Иновације у настави*, вол. 23, број 2010/3, Београд: Учитељски факултет, 5–15.
37. „Магијски летопис (Гроздана Олујић, *Гласови у ветру*)“, *Летопис Матице српске*, Нови Сад, новембар 2010, год. 186, књ. 486, св. 5, 943–955.
38. „Књиге имају своју судбину“, *Летопис Матице српске*, Нови Сад, новембар 2010, год. 186, књ. 486, св. 5, 925–942.
39. „Симболика Тисе у прози Гроздане Олујић и поезији Стевана Раичковића“, *Језик, књижевност, култура: Новици Петковићу у част*, Јован Делић, Александар Јовановић (ур.), Београд: ИКУМ / Филолошки факултет, 2011, XVII, 619–634.
40. „Проблематизовани идентитет у роману *Будале и смарачи* Улфа Старка“, *Детињство*, Нови Сад, 2/2011 (XXXVII), 2011, 17–24.
41. „Усамљено дете као нови тип јунака у српским романима за децу (на примеру романа Игора Коларова)“, *Детињство*, 2011/3–4 (XXXVII), Нови Сад, јесен–зима 2011, 12–20.
42. „Бајка као поглед на свет“, у: Олујић, Гроздана. *Сабране бајке*. Приредила Зорана Опачић. Библиотека Мали принц, књ. 1, Београд: Учитељски факултет, 2011, 575 страна, 545–562.
43. „Fear and loneliness in contemporary novel for children and young readers“, In *Theoretical and practical dimensions of contemporary education, Selected issues*, Edited by Zdzisława Zaćłona and Ivica Radovanovic, Nowy Sącz: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu, Polska / Uciteljski fakultet u Beogradu, Srbija, 2012, pp. 69–79
44. „Повести Госпоже Добронаравне (Поучитељни магазин за децу Аврама Мразовића – посрба магазина Жан Мари Лепренс де Бомон)“, у: *Традиција просвећености и просвећивања у српској периодици*, зборник радова, Татјана Јовићевић (ур.), Београд: ИКУМ, 2012, 313–332.
45. „Младост као опсесивни мотив у прози Моме Капора“, у: *Приповедач урбане меланхолије – Књижевно дело Моме Капора*, зборник радова, Јовановић, А., Пијановић, П., Опачић, З. (уредници), Поетика српске књижевности за децу, књ. 3, Београд: Учитељски факултет, 2012, 87–99.
46. „Ка проучавању мита у основношколском узрасту (Љубивоје Ршумовић, *Ујдурме и зврчке из античке Грчке*, 2010)“, *Иновације у настави*, вол. 25, 2012/4, Београд: Учитељски факултет, 39–46.
47. „Женским лицима пристоји се од свега нешто знати (о Поучитељном магазину за децу Аврама Мразовића)“, *Детињство*, Нови Сад (XXXVIII), 2012/1, 3–14.
48. „Проблематизовање завичајности и туђинства у аутоисповедној прози Милована Данојлића“, *Studia Slavica* XVII/2, Opole: Uniwersztet Opolski – Ostravská Univerzita/ Universitas Ostraviensis, Facultas Philosophica 2013, 43–52.

49. „Писмо из Индије за друга Кардеља (слика других култура у часописима за децу 50-их година 20. века)“, *Детињство*, год. XXXIX, бр. 2, лето 2013, 3–13.
50. „Идеологија и књижевност у децјој периодици половином 20. века“, у: *Књижевност за децу и њена улога у васпитању и образовању деце школског узраста*, зборник, Денић, Сунчица (ур.), Врање: Учитељски факултет у Врању Универзитета у Нишу, 2013, 295–308.
51. „Поезија за децу Милована Данојлића између два света“, у: *Песничко дело и мисао о поезији Милована Данојлића*, зборник радова, Делић, Ј., Хамовић, Д. (ур.), Београд / Требиње: ИКУМ, Филолошки факултет у Београду, Дучићеве вечери поезије, 2013, 331–350.
52. „Заточеник куће без прага (песимизам и самоћа у позном стварању Милана Дединца)“, у: *Поезија и поетика Милана Дединца*, зборник радова, Шеатовић Димитријевић, Светлана; Јаћимовић, Слађана (ур.), Београд: ИКУМ / Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2014, 389–406.
53. „Јадран, југословенско море Милоша Црњанског“, *Милош Црњански: поезија и коментари*, зборник радова, уредио Хамовић, Д., Београд – Нови Сад: ИКУМ / Филолошки факултет Универзитета у Београду / Матица српска, 2014, 440–451.

III. Лексикографске одреднице

54. „Алексић, Весна“, *Српска енциклопедија*, том 1, књ. 1, А–Беобанка, уредници Чедомир Попов, Драган Станић, Нови Сад: Матица српска / Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2010, 157, 2585 карактера
55. „Алексић, Драган“, *Српска енциклопедија*, том 1, књ. 1, А–Беобанка, уредници Чедомир Попов, Драган Станић, Нови Сад: Матица српска / Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2010, 158–159, 2534 карактера
56. „Алечковић, Мира“, *Српска енциклопедија*, том 1, књ. 1, А–Беобанка, уредници Чедомир Попов, Драган Станић, Нови Сад: Матица српска / Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2010, 165, 1866 карактера
57. „Бајка – писана књижевност“, *Српска енциклопедија*, том 1, књ. 1, А–Беобанка, уредници Чедомир Попов, Драган Станић, Нови Сад: Матица српска / Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2010, 460–461, 6518 карактера
58. „Бандић-Телечки, Даница“, *Српска енциклопедија*, том 1, књ. 1, А–Беобанка, уредници Чедомир Попов, Драган Станић, Нови Сад: Матица српска / Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2010, 557, 1228 карактера
59. „Григор Витез“, *Српска енциклопедија*, том 2, В–Вшетешка, уредници Чедомир Попов, Драган Станић, Нови Сад: Матица српска, Београд: Српска академија наука и уметности: Завод за уџбенике, 2013, 453–454; 3050 карактера
60. „Аутобиографија“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 50, 3172 карактера
61. „Бајка“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 54–55, 4596 карактера

62. „Басна“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 55-56, 3062 карактера
63. „Књижевна дидактика“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 309-310, 3104 карактера
64. „Књижевност за децу и младе“ *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 314-315, 4297 карактера
65. „Наивна песма / прича“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 463, 3104 карактера
66. „Парафразирање“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 555, 955 карактера
67. „Ренесанса“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 675-676, 4308 карактера
68. „Сликовница“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 724-725, 3042 карактера
69. „Стрип“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 782-783, 3152 карактера
70. „Фантастика“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 851, 3112 карактера
71. „Хуманизам“, *Лексикон образовних појмова*, уредник Петар Пијановић, Београд: Учитељски факултет (Београд: Планета принт), 2014, 878-879, 2441 карактера

IV. Уџбеници и приручници

72. Опачић, Зорана; Даница Пантовић, *Прича без краја*, Читанка за 4. разред основне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2005, 2006, 2012.
73. Драгићевић, Рајна; Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Наставни листови* из српског језика и књижевности за четврти разред основне школе, Београд: ЗУНС, 2005, 2006, 2012.
74. Драгићевић, Рајна; Зорана Опачић, Даница Пантовић, *Водич за уџбенике српског језика и књижевности* за четврти разред основне школе, Београд: ЗУНС, 2005, 2006,
75. Опачић, Зорана, *Звезде школске сцене (кратки драмски текстови)*, лектира за 3. разред основне школе, Крагујевац: Српска школа, 2008.
76. Опачић, Зорана, *Драма за децу (Гвидо Тартаља, Добрица Ерић, Александар Поповић)*, лектира за 4. разред основне школе, Крагујевац: Српска школа, 2008.
77. Опачић, Зорана, *Вилина кутијица (бајке Гроздане Олујић)*, лектира за 4. разред основне школе, Крагујевац: Српска школа, 2008.

V. Приређивање

78. *Антологија предзмајевске поезије за децу*, Београд: Учитељски факултет / Мајкрософт, 2008. (електронско издање, сајт *Антологија српске књижевности*, Мајкрософт и Учитељски факултет у Београду; www.ask.rs) (87 страна)

79. Јовановић, А., Пијановић, П., Опачић, З. (ур.), *Бунтовници и сањари – Књижевно дело Гроздане Олујић за децу и младе*, зборник радова, Поетика српске књижевности за децу, књ. 2, Београд: Учитељски факултет, 2010.
80. Олујић, Гроздана, *Сабране бајке*, приредила З. Опачић, Библиотека Мали принц, књ. 1, Београд: Учитељски факултет, 2011.
81. Јовановић, А., Пијановић, П., Опачић, З. (ур.), *Приповедач урбане меланхолије – Књижевно дело Моме Капора*, зборник радова, Поетика српске књижевности за децу, књ. 3, Београд: Учитељски факултет, 2012.
82. Олујић, Гроздана, *Гласам за љубав*, прир. Александар Јовановић, Зорана Опачић, Библиотека Мали принц, књ. 2, Београд: Учитељски факултет, 2012.
83. Хант, Питер, *Тумачење књижевности за децу, Кључни есеји из међународне приручне енциклопедије за децу*, приредила Опачић, З., превела с енглеског Наташа Јанковић, Београд: Учитељски факултет, 2013.

РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ ПОСЛЕ ПОСЛЕДЊЕГ ИЗБОРА

I. Монографије

1. *(Пре)обликовање детињства*, Београд: Учитељски факултет Универзитета у Београду, 2019, 371 страна / УДК 821.163.41.09-93 / 821.09-93 / ИСБН 978-86-7849-270-9 – М42
2. *Антологија књижевности за децу 1 (поезија, лирско-епска дела)*, Нови Сад: Издавачки центар Матице српске, 2018, уз студију „Два и по века српске књижевности за децу и младе“, 17–49 (99.900 карактера) (444 стране) / УДК 821.163.41-93-14(082.2), / 821.163.41-93-14.09/ISBN 978-86-80730-13-4 и *Антологија књижевности за децу 2 (краћа проза)*, Нови Сад: Издавачки центар Матице српске, 2018. (361 страна) / УДК 821.163.41-93-32(082.2) / ISBN 978-86-80730-14-1 – М42

II. Радови у научним часописима

3. „Поништавање идентитета у неоколонијалном свету (Слободан Владушић, *Ми, избрисани*)“, *Studia Slavica*, бр. XIX/2, Opole: Uniwersztet Opolski – Ostravská Univerzita/ Universitas Ostraviensis, Facultas Philosophica, 2015, 229-238, ISSN 1803-5663 / ISBN 978-83-7395-672-8 (Пољска) / ISBN 978-80-7464-779-6 (Чешка) – М23
4. „Towards more meaningful teaching of literature in Serbian schools (Paradoxes of curriculum)“, *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis, Studia et Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia*, Vol 8, No 227 (2017): *Dydaktyki języków narodowych w Europie Środkowej* Metodyka i komparatystyka, ISSN 20820909 / doi 10.24917/20820909.8.4 – М23
5. „Одрастање као обред преласка у Андрићевим приповеткама о детињству“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, Нови Сад: Матица српска, књ. 65 (2017), св. 2, 401–416 / UDC 821.163.41-32.09 Andrić I. / ISSN 0543-1220 – М24

6. „Неосимболистички и неоавангардни импулси у поезији Десанке Максимовић“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, Нови Сад: Матица српска, књ. 67, св. 2 (2019) / ISSN 0543-1220 – М24 (приложена потврда о прихватању рада)
7. „Претпостављени читалац (културни и деолошки контекст књижевности за децу)“, *Иновације у настави*, бр. 4, вол. 28, 2015, 18–28 / ИССН 0352-2334 / УДК 370.8/ doi:10.5937/inovacije1504018O – М51
8. „Историјска самосвест поезије Милосава Тешића“, у: Сувајџић, Б. et all (ур.), *Научни састанак слависта у Вукове дане (МСЦ), Књижевна традиција и српска књижевност 20. века*, Београд: Међународни славистички центар, Филолошки факултет, 45/2, 2016, 235–244 / UDC 821.163.41.09-1 Тешић, М. / ISBN:978-86-6153-316-7 – М51
9. „Авијатичарски путописи Станислава Кракова (надземаљска перспектива авангардне путописне прозе)“, *Научни састанак слависта у Вукове дане, МСЦ*, Београд, 46/2, 2017, 427–438 / 821.163.41-3.09 Краков, Станислав / <https://doi.org/10.18485/msc.2017.46.2.ch44> / ISBN 978-86-6153-470-6 – М51
10. „Видови идеолошког дискурса у књижевности за децу“, *Иновације у настави*, Учитељски факултет Универзитета у Београду, vol. XXX, no. 3, 2017, pp. 75-81, УДК 821.163.41-93.09 37.014:316.47 / Doi: 10.5937/inovacije1703106M – М51
11. „Свет наопачке (неки видови карневализације у књижевности за децу)“, *Научни скуп слависта у Вукове дане. Карневализација у српској књижевности*, 47/2, Београд: МСЦ, 2018, 285–293
УДК 821.163.41-93.09 / <https://doi.org/10.18585/msc.2018.47.2.ch26> / ISBN 978-86-6153-507-9 – М51
12. „Обриси нове прозне парадигме у Маловићевом роману *Једро наде*“, *Летопис Матице српске*, књ. 496, св. 5, новембар 2015, 656–666. UDC 82 / 061(497.113) ISSN 0025-5939 – М52
13. „Унтерхалтунг и/или прегача (родни и национални конструкти у роману Стевана Сремца *Поп Ђира и поп Спира*)“, *Детињство*, Нови Сад: Змајеве дечје игре, 2016, 1/2016 (XLII), 18–26 / UDC 821.163.41–93.09 028.8–053.2:159.947 / ISSN 0350 – 5286 – М52

III. Радови са међународних и националних научних скупова објављени у целини

14. „Овде нема невиних“ – Интертекстуалне везе романа „Осама“ Владимира Кецмановића и „Проклета авлија“ Ива Андрића, *СЕДЬМЫЕ и ВОСЬМЫЕ АНДРЕЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ. СЛАВЯНСКИЕ ЛИТЕРАТУРЫ И ЛИТЕРАТУРНЫЕ ВЗАИМОСВЯЗИ*, 14-21. марта 2016. Г., Санкт-Петербург / СПбГУ, Филологический факультет, отв. ред. О. В. Гусева, Филологический факультет СПбГУ. 199034, Санкт-Петербург 2016, Университетская наб, д. 11. Издательство «ВВМ». 198095, С.-Петербург, ул. Швецова, д. 41, 49-59 / ISBN 978-5-9651-1013-1 / УДК 821.16+929 / ББК 81.2 – М33

15. „Идентификација и њена ограничења у тумачењу књижевног текста (од претпостављеног до критичког читаоца)“, у: Бајић, Љ., Гинић, Ј., Станковић Шошо, Н. (ур.), *Актуелни теоријско-методолошки проблеми проучавања и наставе словенских језика, књижевности и култура*, Међународна научна конференција Комисије за наставу словенских језика књижевности Међународног комитета слависта, зборник радова, Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2018, 221–236; УДК 82.09 / https://doi.org/10.18485/mks_knsjkk.2017.ch15 / УДК 371.3::811.16(082) / 821.16.09(082) / 821.163.41.09 (082) / ISBN 978-86-6153-518-5 – М33
16. „О живој води – савремена поезија и приповедна проза за децу и младе“, у: Вуксановић, М. (ур.), *Српска књижевност данас*, Српска академија наука и уметности, Огранак САНУ у Новом Саду, 2018, 298–314. / УДК 821.163.41.09(082) / ISBN 978-86-81125-96-0 – М 61
17. „Витезово путовање кроз сан и јаву – борба за модерни дух децје песме“, у: *Поезија као завичај: Поетика Григора Витеза*, зборник радова, Уредили Петар Пијановић, Александар Јовановић, Зорана Опачић, Београд: Учитељски факултет, 2015, 105–118. / UDC 821.163.41.09821.163.41-93-1:82-02 / ISSN/ISBN 978-86-7849-208-2 – М 61
18. „Два детињства у поезији Рајка Петрова Нога“, у: *Поетика Рајка Петрова Нога*, Зборник радова, уредио Јован Делић, Београд – Требиње: ИКУМ / Дучићеве вечери поезије, 2015, 475–500 / UDC 821.163.41.09-1 Ного Р.П. / 82.0 / ISSN / ISBN 978-86-7095-216-4 – М 61
19. „Над главом нашом Звездан Сјај – поетика светлости и боја Станислава Винавера“, у: *Поезија и модернистичка мисао Станислава Винавера*, уредио Предраг Петровић, Београд: ИКУМ; Шабац: Библиотека шабачка, 2015, 315–335 / УДК 821.163.41.09 Vinaver S.(082) / ISBN 978-86-7095-220-1 (IKU) – М 61
20. „Велики рат у књижевном делу Растка Петровића и Станислава Кракова. Деветстопетнаеста“, у: Вранеш, А. (ур.), *Српска књижевност и Први светски рат*, зборник радова, Библиотека Научни скупови Одјелења за књижевност, књ. 2. Вишеград: Андрићев институт, Република Српска, 2015, 265–287 / УДК 821.163.41:94(100)“1914/1918“ / 63.41:94(100)“1914/1918“ – М 61
21. „Размицање оквира наивне песме“, у: Опачић, З., Станишић, М., (ур.), *Поезија Моша Одаловића*, зборник радова, Београд: Задужбина „Десанка Максимовић“ / Народна библиотека Србије, Десанкини мајски разговори, књ. 35, 2018, 11–29 / УДК – 821.163.41.09-1 Одаловић М. / ISBN 978-86-82377-60-3 (ЗДМ) ISBN 978-86-7035-421-0 (НБС) – М 61
22. „Однос наивне свести према небеској сфери у поезији Моша Одаловића“, у: Хамовић, Драган (ур.), *Мошо Одаловић, песник*, зборник радова, Краљево: Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, 2018, 93–106 // УДК 821.163.41.09-1 Odalović M. ISBN 978-86-80522-36-4 – М 61

IV. Међународни и национални тематски зборници

23. „Лунарно начело у поезији Милосава Тешића“, у: *Il SoleLuna presso gli slavi meridionali*, II, a cura di Ljiljana Banjanin, Persida Lazarevic Di Giacomo, Sanja Roić,

- Svetlana Šeatović, Edizioni dell'Orso, Alessandria, 2017, 315–330 / ISBN 978-88-6274-768-4 – M 14
24. „Дете као лирски глас у поезији Драгана Радуловића (у контексту савремене поезије за децу“, у: *Стваралаштво Драгана Радуловића*, Калезић Радоњић, Светлана (ур.), Подгорица / Херцег Нови: Институт за дјечију и омладинску књижевност / НВУ „Пријатељи“, 2015, 23–41 / ISBN 978-9940-9691-0-3 – M14
 25. „Пригушене боје Алека Вукадиновића“, у: *Предачка мелодија Алека Вукадиновића*, Зборник радова, Јовановић, А.; Шеатовић Димитријевић, Светлана (ур.), Београд: Институт за књижевност и уметност / Филолошки факултет Универзитета у Београду / Дучићеве вечери поезије, Требиње, 2014, 231–258. / ISBN 978-86-7095-211-9 – M44
 26. „Од сјајне месечине до луциферске таме – трансформација поетског субјекта у поезији Алексе Шантића“ у: Делић, Јован, Чолак, Бојан (ур.), *Песничке теме и поетички модели Алексе Шантића*, зборник радова, ИКУМ / Дучићеве вечери поезије, Београд- Требиње, 2017, 95–114 / УДК 821.163.41.09-1 Шантић А. / ISBN 978-86-7095-232-4 (ИКУ) – M 44
 27. „Црвено и црно у поезији Милутина Бојића“, у: *Поетика Милутина Бојића*, Делић, Јован, Светлана Шеатовић (ур.), Београд – Требиње: ИКУМ / Библиотека „Милутин Бојић“ / Дучићеве вечери поезије, 2017, 317–333. / УДК 821.163.41.09-1 Бојић М. / ISBN 978-86-7095-235-5 (ИКУ) – M 44
 28. „Роман који је чекао свој тренутак“, у: Гроздана Олујић, *Преживети до сутра*, Јовановић, А, Опачић, З. (прир.), Плаво коло, Београд: СКЗ, 2017, VII–XXIII / УДК 821.163.41-1 / 821.163.41.09 Олујић Г. / ISBN 978-86-379-1351-1 – M 44
 29. „Судбине које је коза појела“, у: Црњански, Милош, *Дневник о Чарнојевићу*, Панић Мараш, Ј. (прир.) / Краков, Станислав, *Крила*, Опачић, З. (прир.), Антологијска едиција *Први светски рат у српској књижевности*, том 3, Београд: Службени гласник, 2018, 239–262 / УДК 821.163.41-31 / 821.163.41.09-31 Краков С. / ISBN 978-86-519-2278-0 – M 44
 30. „Проклетство слободе“, у: Олујић, Гроздана, *Не буди заспале псе*, едиција *Сабрани романи Гроздане Олујић*, Београд: СКЗ/Партенон, 2018, 243–260 / УДК 821.163.41-31 / 821.163.41.09-31 Олујић Г. / ISBN 978-86-379-1384-9 (СКЗ) – M44
 31. „Детињство које је украо рат“, у: Олујић, Гроздана, *Преживети до сутра*, едиција *Сабрани романи Гроздане Олујић*, Београд: СКЗ/Партенон, 2018, 281–295 / УДК 821.163.41-31 / 821.163.41.09-31 Олујић Г. / ISBN 978-86-379-1387-0 (СКЗ) – M44
 32. „Чувар душа у камену“, у: Лакићевић, Драган, *Сабор погинулих*, Београд: Партенон, 2015, 105–114 / UDC 821.163.41-94 / 821.163.41.09-94 Lakićević D. / ISBN 978-86-7157-704-5 – M45
 33. „Деца коју су водили снови“, у: Гроздана Олујић, *Били су деца као и ти*, Зорана Опачић (прир.), Београд: Bookland, 2017, 117–140 / 821.163.41-93-32 / Олујић Г. / ISBN 978-86-7182-615-0 – M 45
 34. „Позиција угроженог појединца у савременој српској прози“, у: Недић, Марко, Петровић, Миша (ур.), Зборник крушевачке филозофско-књижевне школе 17, Крушевац: Културни центар Крушевац, 2015, 158–168 / ISBN: 978-86-7068-058-6 (КЦ) /UDC: 316.41:172(082) / 316.722(082) / 316.74:008(082) – M45

35. „Бајка и антибајка Добрице Ћосића“, у: *Од Корена до Деоба – друштвена слика Србије у 20. веку*, Зборник крушевачке филозофско-књижевне школе 18, Недић, Марко, Милош Петровић (ур.), Крушевац: Град Крушевац / Културни центар Крушевац / Крушевачка филозофско-књижевна школа, 2017, 53–63 / УДК 821.163.41.09“(082) / 316.42:1 (082) / ISBN 978-86-7068-065-4 (КЦ) – М 45
„Златни сјај сећања“, у: *Читање Аркадије (О роману Повратак у Аркадију Славице Гароње)*, Београд: Свет књиге, 2018, 91–100 / УДК 821.163.41.09-31 Гароња С. (082) 821.09(082) / ИСБН 978-86-7396-680-9 – М 45

V. Уџбеници и приручници

36. Опачић, Зорана, *Драма за децу (Гвидо Тартаља, Добрица Ерић, Александар Поповић)*, лектира за 4. разред основне школе, Београд: ЈРЈ, 2015.
37. Опачић, Зорана, *Звезде школске сцене (кратки драмски текстови)*, лектира за 3. разред основне школе, Београд: ЈРЈ, 2015; Горњи Милановац: Прима, 2018.
38. Опачић, Зорана, *Вилина кутијица (бајке Гроздане Олујић)*, лектира за 4. разред основне школе, Београд: ЈРЈ, 2015; Горњи Милановац: Прима, 2018.

На основу биографије и исцрпне библиографије радова Зоране Опачић, пре свега, увидом у њене радове објављене пре и после последњег избора, Комисија са задовољством констатује да је реч о изузетно квалитетном кандидату за избор у звање редовног професора. То значи да се кандидат за избор у више звање стручној јавности и академској заједници представио и доказао на најбољи начин. У таквој оцени имају се у виду радови Зоране Опачић сврстани у неколико засебних целина. Те целине чине: монографије, радови у научним часописима, радови са међународних и националних научних скупова објављени у целини, међународни и национални тематски зборници, уџбеници и приручници.

Зорана Опачић објавила је до сада пет књига, а од последњег избора две монографије. Аутор сарађује у часописима и зборницима националног и међународног ранга, што је потврда вредности њених прилога. Објавила је до сада више од сто научних и стручних радова. Посебну пажњу посвећује проучавању српске књижевности и књижевности за децу, као и њиховој примени у настави српског језика у настави. Њени радови, писани јасно и прегледно, велики су и изузетно значајан допринос не само научним дисциплинама које предаје на матичном факултету него и српској науци о књижевности у ширем смислу.

Своје бављење научним радом Зорана Опачић је определила већ током основних студија на Филолошком факултету у Београду. Њен дипломски рад на Групи за српску књижевност и српски језик награђен је наградом „Радмила Поповић“ коју најбољим радовима студената додељује Катедра за српску књижевност на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Опредељеност за научни рад Зорана Опачић потврдила је и уписом на постдипломске студије на Одсеку науке о књижевности на матичном – Филолошком факултету. Резултат тога је и магистарски рад *Нови књижевни поступци у прози Станислава Кракова* који је одбранила 2005. године. Две године касније (2007) тај рад је под насловом *Алхемичар приповедања Станислав Краков* објавила у издању Учитељског факултета. Ова прва и засад једина монографија посвећена књижевном делу значајног а

скрајнутог писца међуратне књижевности представља велики научни допринос српској науци о књижевности. Интерпретативним умећем, истраживањем Краковљевог дела у његовим семантичким и, посебно, поетичко-формалним аспектима, Зорана Опачић је скренула пажњу на значај дела Станислава Кракова и тиме допринела његовој ревалоризацији у токовима српске књижевности 20. века, па монографија представља незаобилазну литературу у изучавању књижевног дела овог писца. Своје познавање Краковљевог књижевног дела потврдила је и приређивањем његовог најзначајнијег романа *Крила* у Антологијској едицији *Први светски рат у српској књижевности* Службеног гласника и обимним предговором који је приложен роману (2018).

После студије о Кракову Зорана Опачић је објавила две значајне монографије које се превасходно баве њеним ужестручним, односно матичним подручјем – књижевношћу за децу и младе. То су књиге *Поетика бајке Гроздана Олујић* (Српска књижевна задруга, Учитељски факултет, Београд, 2011) и *Наивна свест и фикција* (Змајеве дечје игре, Нови Сад, 2011). Вреднујући и превреднујући нашу традицију и савремене токове у овом подручју, они дају дигнитет не само тој литератури него и тумачењу. Од млађих проучавалаца, и као једна од првих међу њима, свакако је и Зорана Опачић. Обе поменуте књиге то сасвим илустративно доказују.

Књига *Поетика бајке Гроздана Олујић* прва је монографија у нас која целовито истражује бајковну прозу наше савремене списатељице. Јасно одређујући основну тему, ауторка је сагледава у контексту историје и поетике овог жанра и, што је значајно, у оквиру укупног опуса Гроздана Олујић. Такав приступ омогућава да се на еволутивној, компаративној и теоријској основи посматра њена ауторска бајка и да се кроз ваљану интерпретацију одреди све што је битно за разумевање једног, подоста специфичног бајковног наратива. Из те позиције Зорана Опачић успешно разрешава и друга питања везана за статус ауторске бајке. Она се тичу односа таквог наратива и његовог фолклорног прамодела, као и других одлика овога жанра, што ауторки омогућава да сачини типологију бајки наше списатељице.

У овој књизи једнако добро је промишљен и начин којим Гроздана Олујић утемељује причу на временском и просторном плану. То Зорани Опачић омогућава да на подлози тумачених бајки заснује и њему примерену типологију хронотопа. Ова истраживања нужно су упућена и на антрополошки контекст који обележава савремену чудесну причу. Реч је о слици детињства и о томе да ауторска бајка и омладински роман Гроздана Олујић у свој рецептивни хоризонт читавају одрастање младог јунака и призивају креативног читаоца.

Сви ови приступи Зоране Опачић једном особеном жанру и опусу налазе логичан исход на крају њене монографије. Добро постављеном методологијом, поузданим тумачењем појединих бајки и целог бајковног опуса Гроздана Олујић, ауторка утемељује доказан и поуздан вредносни суд. Истичући њене уметничке доприносе савременој нашој књижевности, Зорана Опачић с разлогом закључује да је она створила „аутентичан и нов образац ауторске бајке“, те да су њена бајка и омладински роман „постали препознатљиви део наше књижевне баштине“.

На сличној теоријскометодолошкој основи и са једнако стваралачке инвенције у тумачењу кључних проблема књижевности за децу и младе грађена је и њена књига *Наивна свест и*

фикција у којој су тематизоване три групе питања. Прво поглавље има наслов „Од традиционалног до модерног и натраг“. У том блоку су текстови у којима се тумачи наша књижевност за децу и младе од њеног настанка до савремених писаца – Светлане Велмар Јанковић и Гордане Тимотијевић. Друга тематска целина са насловом „Школско дете и књига“ није мањег значаја утолико што у њој ауторка излаже тему чији би именитељ могао да буде садржан у питању: како данас предавати књижевност за децу, односно како посредством те књижевности развијати креативни дух младих. Трећа тематска целина, под насловом „Везе српске и европске књижевности за децу и младе“, компаративно је осмишљена. Такав приступ види се, на пример, у компаративном истраживању прича Ежена Јонеска и Душана Радовића или у сагледавању веза у бајкама Х. К. Андерсена и Гроздана Олујић. Поуздан инструментариј и научни суд ауторке и њен истанчан лични афинитет обележили су не само поједина поглавља, него и ову књигу у целини. Отуда је књига *Наивна свест и фикција* Зоране Опачић изузетно значајан допринос тумачењу књижевности за децу и младе и добар знак да је ниво тог тумачења на истом нивоу као и сама та књижевност.

Од последњег избора у звање Зорана Опачић је сачинила двотомну *Антологију књижевности за децу*, у издању престижне едиције ИЦ Матице српске *Десет векова српске књижевности* (2018) и објавила монографију *(Пре)обликовање детињства* (издање Учитељског факултета у Београду, 2019).

У својој монографији *(Пре)обликовање детињства* Зорана Опачић укршта књижевноисторијски, поетички и културолошки приступ српској (писаној) књижевности за децу и младе, суштински проблематизујући привидно јасно питање граница ове врсте дела. Поред дела која су одређена рецепцијски – природом и читалачким капацитетима свог читаоца–детета, ауторка у свој аналитички обзор укључује и она дела која тематизују детињство као феномен и његову незаобилазну улогу у индивидуацији и идентитетској самоспознаји човека, иако су она по сложености значења и приступу теми често намењена одраслом читаоцу. *(Пре)обликовање детињства* тако се разматра као сложен и вишеслојан феномен.

Студија *(Пре)обликовање детињства* компонована је у три тематске целине: *I. Два и по века српске књижевности за децу и младе; II. Обликовање читаоца; и III. Обликовање детињства*. Називи темата посредно маркирају и проблеме, односно разнолике књижевнонаучне дисциплине којима су ти проблеми интерпретативно постулирани. То значи следеће: први темат представља критичку синтезу српског књижевног наслеђа за децу у континуитету који траје два и по века, други издваја један аспект тог корпуса посвећеног начину на који се књижевност прелама у свести детета обликујући, некад и програмирајући младог читаоца, док трећи темат показује како се тај процес обликовања контекстуализује и остварује у опусима српских писаца различитих генерација и поетичких усмерења. Разнолики проблемски садржаји ова три темата подразумевају и разнолике приступе и дисциплине на којима се приступи темеље. У првом тексту, „Два и по века српске књижевности за децу и младе“, који је сâм по себи изузетно успела синтеза, на делу је књижевноисторијско тумачење децје књижености у лирском, лирско-епском и приповедном жанру. Тај текст у основи је књижевноисторијски, али и критички. Уз то, образлаже и критеријуме за вредновање песничких и прозних остварења намењених децјој и омладинској читалачкој публици. Разматрање ових општих питања, која се тичу

књижевности за децу у целини, ауторка заснива на конкретним делима и ауторима и на широком познавању књижевне грађе. Тиме се она показује као најбољи зналац предзмајевског периода у развоју националне књижевности за децу. Периодизација дечје књижевности у овом раду решена је троделном поделом целог корпуса. У њему ауторка разликује три целине: од почетака до Првог светског рата (са нагласком на Змајеву епоху), међуратни период (у чијем је средишту Александар Вучо), и период од краја Другог светског рата до данас (у којем је Душан Радовић кључна личност). На врло разложен и скрупулозан начин Зорана Опачић представља и разрешава та и друга питања у свом уводном раду који је одличан нацрт за модерну, тј. нову историју српске књижевности за децу и младе какву још немамо.

У другом делу књиге реч је о сагледавању те књижевности као вредности која опредељује не само дечје сазнавање света, него утиче и на формирање детета и на његову идеолошку слику света. Због тога у тим радовима Зорана Опачић прибегава оном тумачењу које је плод социолошко-књижевне, односно културолошке критике. У поглављу „Од претпостављеног до критичког детета – читаоца“ ставља се у први план питање рецепције, односно статус детета и начин на који дете прихвата текст. Претпостављени или подразумевани читалац у односу на стварног читаоца може бити мање или више различит, у зависности од поклопљености представа о детету и самог детета. У степену те разлике је и проблем који открива да је наша представа о књижевности за децу један конструкт у којем често није оно што је битно – дечје читалачко искуство – а то значи ни мишљење критичког детета у улози читаоца. У сличном контексту посматрани су и тумачени видови идеолошког дискурса у књижевности за децу: слика узорне девојке у књижевности 18. и 19. века, југословенски идентитет и социјалистички културни образац са њиховим употребама и злоупотребама у периодици за децу и младе.

Трећи део књиге иновативан је и представља вредан допринос изучавању савремене српске књижевности за децу, управо по прелажењу и проблематизовању њених граница у низу текстова који се баве видовима фикционализације детињства у делима савремених аутора и новим представама о детињству сагледаним као развојни, односно историјски процес. Конструкција идентитета, морално самоодређење, конструисање завичаја, чине начин саморазумевања и самоосвешћења детета. Ауторка исцрпно и откривалачки сагледава детињство, одрастање и завичај као веома значајне тематске и значењске преокупације у делима И. Андрића, М. Данојлића, М. Капора и И. Коларова, те у песништву М. Данојлића, Р. Петрова Нога, М. Одаловића и других. Радовима у сва три тематска блока ове научне монографије, даје се у разним аспектима слојевита слика кључних питања српске књижевности за децу и младе од њених почетака до данас. Акрибичан приступ тим питањима плод је колико ауторкиног изврсног знања књижевне материје, модерног сензибилитета и владања савременим методама тумачења литерарних текстова и феномена.

Антологија књижевности за децу 1–2, објављена у антологијској едицији *Десет векова српске књижевности*, изузетно је значајна колико за сагледавање досадашњег развојног лука српске књижевности за децу, исто толико и за њен будући развој. Јасан њен ауторски, дакле методолошки, књижевно-историјски, интерпретативни и вредносни концепт дошао је до изражаја у обимном предговору. По значају, она је одмах стала уз антологију *Дечја поезија српска* Боре Ћосића и *Антологију српске поезије за децу* Душана Радовића. Не може

се укратко описати књижевни и образовни допринос ове студије-антологије. Ауторка је истражила и померила почетке српске књижевности за децу у средину 18. века, синтетички представила усложњавање и развој њеног жанровског система, обухватила три његова битна жанра (поезију, лирско-епске врсте и кратку прозу), укључила дела млађих савремених писаца, релативизовала границу између књижевности за млађе и одрасле читаоце, проширујући на тај начин тематске просторе ове књижевности. У уводном тексту, који је сам по себи изврсна монографија, књижевност за децу се тумачи и самерава у контексту националне и светске књижевности, али и у контексту настанка и развоја образовног система и просветитељског (социо-психолошког) успостављања појма („конструкта“) детињства, без којег ове књижевности не би ни било. Уводном студијом и вредносним критеријумима у избору дела успостављен је нов и поуздан поредак у српској књижевности за децу и младе. *Антологија књижевности за децу 1–2*, као и све студије Зоране Опачић, довела су тумачење ове књижевности на висине на којима у нас до сада никада није било.

Зорана Опачић учествовала је на више научних и стручних скупова међународног и националног ранга: *XLV Международная филологическая научная конференция*, Филологический факультет, Санкт-Петербург 2016; научни скуп Педагошког универзитета у Кракову *Dydaktyki języków narodowych w Europie Środkowej Metodyka i komparatystyka*, 2016; Међународна научна конференција Комисије за наставу словенских језика и књижевности Међународног комитета слависта на Филолошком факултету Универзитета у Београду, 2017, 2018; IV и V *Symposium Opoliensis* 2017, 2018; *Научни састанак слависта у Вукове дане (МСЦ)* 2016, 2017, 2018; саветовање *Српска књижевност за децу данас* у Српској академији наука и уметности, Огранак САНУ у Новом Саду, 2017; научни скуп Института за дјечију и омладинску књижевност у Подгорици 2015; Научни скуп Одјељења за књижевност Андрићевог института у Вишеграду *Српска књижевност и Први светски рат*, 2015; научни скупови Института за књижевност и уметност из Београда, Књижевно-филозофске школе у Крушевцу 2016, 2017, 2018; Саветовања Змајевих дечјих игара у Матици српској у Новом Саду 2017; Жичке духовне свечаности Народне библиотеке „Стефан Првовенчани“ у Краљеву 2017; Научни скуп Задужбине *Десанка Максимовић* и Народне библиотеке Србије 2017.

Такође, држала је по позиву пленарно предавање на Научном скупу „Књижевно дело Љубивоја Ршумовића“ на Педагошком факултету Универзитета у Ужицу 2018.

Осим књига, од последњег избора у звање објавила и 35 научних радова у тематским зборницима и периодици. Објавила је више чланака и студија о савременој српској књижевности, књижевности за децу и настави српског језика у *Зборнику Матице српске за књижевност и језик*, *Летопису Матице српске*, *Детињству*, *Иновацијама у настави*, *Studia Slavica*, *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis*, у зборницима Института за књижевност и уметност у Београду, Филолошког факултета у Петрограду и др.

Као сарадник на научном пројекту *Смена поетичких парадигми у српској књижевности 20. века: национални и европски контекст* (178016), Зорана Опачић је дала леп прилог тумачењима поезије савремених српских песника и њихових претходника Милована Данојлића, Милана Дединца, Милосава Тешиха, Рајка Петрова Нога, Станислава Винавера, Алексе Шантића, Милутина Бојића, Десанке Максимовић итд. У овим радовима је посебно

усредсређена на питања имплицитне песничке поетике, односно на скуп тема, мотива, песничких средстава и песничког склопа.

Још неке области рада Зоране Опачић завређују пуну пажњу и високу оцену. То се односи на приређивачке и уредничке послове. Она се и раније бавила приређивачким и уредничким радом (*Антологија српске поезије за децу предзмајевског периода*, сајт *Антологија српске књижевности*, Мајкрософт и Учитељски факултет, 2008; *Сабране бајке* Гроздане Олујић, 2011. и *Гласам за љубав* Гроздане Олујић (са А. Јовановићем), 2012; уређивање превода научне монографије Питера Ханта *Тумачење књижевности за децу*, 2013. и израда књижевнотеоријског појмовника, романа *Преживети до сутра* Гроздане Олујић (Плаво коло Српске књижевне задруге, 2017), приповедне прозе Гроздане Олујић *Били су деца као и ти* (2017) и романа *Не буди заспале псе* Гроздане Олујић (едиција *Сабрани романи Гроздане Олујић 1–6* Српске књижевне задруге, 2018), романа Станислава Кракова *Крила* (антологијска едиција *Први светски рат у српској књижевности*, Службени гласник) (2018). Од последњег избора у звање, на приређивачким пословима Зорана Опачић се потврдила као врстан стручњак, приредивши књиге: роман Гроздане Олујић, *Преживети до сутра* у Плавом колу Српске књижевне задруге (са А. Јовановићем, 2017), у едицији *Сабрани романи Гроздане Олујић*, Београд: СКЗ/Партенон приредила је два романа: *Не буди заспале псе* и *Преживети до сутра* (2018). Осим тога, приредила је и роман Станислава Кракова *Крила* (2018) и књигу за децу Гроздане Олујић *Били су деца као и ти*, 2017.

Зорана Опачић потврдила се и као уредница научних скупова, зборника и књижевних едиција. Један је од уредника на научном пројекту Учитељског факултета *Поетика књижевности за децу и младе*, у оквиру којег су објављена четири зборника: *Душан Радовић и развој српске модерне српске књижевности*, *Бунтовници и сањари – Књижевно дело Гроздане Олујић* и *Приповедач урбане меланхолије – Књижевно дело Моме Капора* и *Поезија као завичај: Поетика Григора Витеза*. Од избора у звање била је коуредница научног зборника *Поезија Моша Одаловића*, 2018, са Мирјаном Станишић и са др Светланом Шеатовић коуредница научног скупа *Песнички завичај Десанке Максимовић* Института за књижевност и уметност из Београда и Дучићевих вечери поезије из Требиња (2018) и научног зборника који је у штампи; председница Програмског одбора едиције *Сабрани романи Гроздане Олујић (1–6)*, 2018; уредница Округлог стола о роману Гроздане Олујић *Преживети до сутра* у Српској књижевној задрузи, Београд (2018). Такође, коуредница је са проф. др Илијаном Чутуром тематског броја научног часописа *Узданица* посвећеног роману *Преживети до сутра* (2019) и копредседница са проф. др Гораном Зељићем Програмског одбора међународног научног скупа *Програмске (ре)форме у образовању и васпитању – изазови и перспективе* Учитељског факултета Универзитета у Београду (20. мај 2019).

Друга потврда вредности тиче се њеног рада на уџбеницима (читанкама), лектири и приручницима за основну школу који су узоран пример не само знања књижевности за децу него и ауторкине књижевне дидактике. За тај рад, као аутор, Зорана Опачић је добила престижну награду „Стојан Новаковић“ коју Завод за уџбенике додељује најбољим ауторима у области уџбеничке литературе.

Од 2012. до 2015. године Зорана Опачић била је продекан за наставу на Учитељском факултету у Београду. На факултету који има два студијска програма, три нивоа студија и два одељења ван седишта, то је изузетно тежак и одговоран посао који истовремено захтева стручне и организационе способности и који је колегиница Опачић успешно вршила.

Веома значајан део ангажовања Зоране Опачић на Учитељском факултету тиче се њеног креативног рада са студентима. Радећи на Учитељском факултету у Београду постала је веома добар асистент, а затим и доцент, па ванредни професор, са смислом да најдубље вредности литературе приближи младим људима на модеран, и модерном сензибилитету примерен начин. Тај део посла не односи се само на редовне наставне активности остварене кроз изванредна предавања и вежбе, већ се односи и на разне видове менторског рада. Била је ментор на дипломским и мастер радовима на Учитељском факултету у Београду, председник и члан комисија за докторске дисертације на Учитељском факултету у Београду, Филолошком факултету у Београду и Филозофском факултету у Новом Саду. Зорана Опачић је и ментор докторске дисертације у изради на Учитељском факултету у Београду. Аутор и коаутор је више изборних предмета на Учитељском факултету у Београду.

Осим менторског ангажовања Зоране Опачић у припреми дипломских и мастер радова и учешћа у раду комисија за докторске дисертације, колегиница је менторску сарадњу са студентима остваривала и на друге начине. Она је помагала и помаже најдаровитијим студентима у припреми за учешће на стручним и научним скуповима, у припреми за штампу и објављивању њихових радова у часописима. Део ваннаставних активности тиче се и сарадње са значајним писцима за децу и младе који, уз њено ангажовање, повремено гостују на Учитељском факултету, где имају врло садржајне и занимљиве књижевне наступе и разговоре са студентима. На тај начин студенти и непосредно упознају савремене ствараоце и њихово дело. Зорана Опачић практикује и друге креативне форме рада у сарадњи са студентима. Једна од тих форми јесу и ваннаставне активности. Део плодног и доброг контакта са студентима Зорана Опачић остварује и честим консултацијама (у одређеном термину, али и изван тог термина). Због квалитета рада и свих поменутих активности у наставним и ваннаставним активностима, Зорана Опачић у изјашњавању студената оцењивана је високим оценама.

Сви елементи овог Извештаја о Зорани Опачић као кандидату за избор показују да је реч о наставнику који је изванредним научним радовима и креативним доприносима настави, извршним менторским радом са студентима и оствареном сарадњом са угледним научним и педагошким институцијама, постигао највише резултете.

ПЕДАГОШКИ РАД

Др Зорана Опачић градила је своју академску и наставну каријеру пуних деветнаест година: прво као асистент сарадник, од 1999, па затим од 2005. као асистент, као доцент од 2010. и ванредни професор од 2014. године. Њен професионални и креативни однос према настави, као и вишегодишње наставно искуство стечено дуж академске и наставне вертикале

омогућили су формирање доброг и преданог универзитетског наставника. Одликује је редовност у одржавању наставе у Београду и одељења у Вршцу и Новом Пазару, креативност у разним видовима сарадње са студентима и пуна посвећеност позиву. Њен рад темељи се пре свега на модерним увидима у теоријску мисао у подручју *Књижевност за децу и младе*, затим на проучавању књижевног наслеђа, али и савремених токова светске и српске књижевности. Зорана Опачић иновативно прилази настави, а то значи да користећи савремене наставне методе подстиче студенте да и сами, својом речју и мишљењем, допринесу да настава *Књижевности за децу и младе* постане квалитетан и плодан стваралачки процес. Разне форме ангажовања студената у наставним и ваннаставним активностима, а не само класична знања, имају удела и у њиховом оцењивању. Консултације и менторски рад Зорана Опачић користи као могућност да унапреди не само знање студената, већ једнако њихову књижевну културу, читалачки сензибилитет и критичко мишљење о разним темама везаним за предметну област и, што је нарочито важно, да помогне даровитима у припреми и објављивању њихових радова. Студенти су препознали изразити квалитет рада Зоране Опачић у редовној настави, на консултацијама и другим ваннаставним активностима, па њен рад при вредновању оцењују високом оценом (4,66). Кандидат је својим ангажовањем допринео модернијем заснивању студијских програма *Књижевности за децу и младе*, концептовању изборних курсева (*Појам и одређење ауторске бајке*, *Тумачење књижевног текста на примерима књижевности за децу и младе* итд.), као и другим активностима на Учитељском факултету.

ЦИТИРАНОСТ

Монографије и радови Зоране Опачић су цитирани у књигама, научним радовима у часописима и зборницима. Колегиница Опачић има четрдесетак хетероцитата, од којих наводимо оне који се позивају на књиге:

На монографију *Алхемичар приповедања* Станислав Краков, Београд: Учитељски факултет, 2007. позивају се:

1. Делић, Јован, „Студија о поезици Станислава Кракова“, приказ књиге, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 57, св. 3 (2009), 697–703.
2. Перић, Владимир, „Краковљева дијалектика Ероса и Танатоса“, у: Демић, Мирко (ур.), *Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе*, зборник радова о стваралаштву Станислава Кракова, Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 2015, 11–24 – стр. 17.
3. Алексов, Јелена, „Рат у роману *Крила* Станислава Кракова“, у: Демић, Мирко (ур.), *Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе*, зборник радова о стваралаштву Станислава Кракова, Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 2015, 25–37 – стр. 27, 29, 30, 31, 32, 33.
4. Миленковић, Жарко, „Роман: филм, кинематографска естетика у роману *Крила* Станислава Кракова“, у: Демић, Мирко (ур.), *Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе*, зборник радова о стваралаштву Станислава Кракова, Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 2015, 39–51 – стр. 40, 49.

5. Бабић, Драган, „Путујућа трагедија: Први светски рат и новеле Станислава Кракова“, у: Демић, Мирко (ур.), *Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе*, зборник радова о стваралаштву Станислава Кракова, Крагујевац: Народна „Вук Караџић“, 2015, 53–68 – стр. 55, 56, 57, 59, 60, 61, 64.
6. Николић, Часлав, „Аеропоетика: Црвени пјеро Станислава Кракова, у: Демић, Мирко (ур.), *Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе*, зборник радова о стваралаштву Станислава Кракова, Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 2015, 69–87 – стр. 70, 71, 72, 77.
7. Крајновић, Андријана, „Ерос у приповедачком искуству Станислава Кракова“, у: Демић, Мирко (ур.), *Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе*, зборник радова о стваралаштву Станислава Кракова, Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 2015, 89–96 – стр. 91.
8. Марићевић, Јелена, „Источњачка традиција у приповеткама Станислава Кракова: Стари Египат. Од барока доавангарде и постмодерне“, у: Демић, Мирко (ур.), *Станислав Краков: авангарда, маргина, наслеђе*, зборник радова о стваралаштву Станислава Кракова, Крагујевац: Народна библиотека „Вук Караџић“, 2015, 97–104 – стр. 101.
9. Владушић, Слободан, „Андрићева тематизација бомбардовања Београда“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. LXV, св. 2/2017, 389–400 – стр. 390.
10. Владушић, Слободан, *Књижевност и коментари*, Београд: Службени гласник, 2017 - стр. 219, 233.

На монографију *Наивна свест и фикција*, Нови Сад: Змајеве дечје игре, 2011. позивају се:

1. Љуштановић, Јован, *Књижевност за децу у огледалу културе*, Нови Сад: ЗДИ, 2012 – стр. 35, 62.
2. Ђуричковић, Милутин, „Две књиге Зоране Опачић“, *Зборник радова Високе школе струковних студија за образовање васпитача*, год. 7, бр. 1, 2012, 175–178.
3. Вучковић, Анкица М., „Владимир Андрић, Пустолов“, *Journal for Languages & Literatures of the Faculty of Philosophy in Novi Sad / Zbornik za jezike i književnosti Filozofskog Fakulteta u Novom Sadu*, 2015, Vol. 5, 159–168 – стр. 162.
4. Denkova, Jovanka and Celik, Mahmut, „Traumatična iskustva detinjstva u pričama za decu Iva Andrića i u nekim delima iz savremene makedonske književnosti za decu i mlade“, у: *Druga međunarodna znanstvena konferencija u oblasti književnosti i jezika*, 8-9 Nov 2014, Travnik, 2016, 239–252 – стр. 240.
5. Перић, Драгољуб, „Књига за Марка Светлане Велмар Јанковић у контексту новог наставног програма: од конструкта национално-идеолошке дискурзивне заједнице (друштвеног текста) до универзалног смисла и вредности“, *Детињство*, год. XLII, бр. 2, лето 2016, 17–27 – стр. 22, 25.
6. Вукомановић Растегорац, Владимир, „Како је поезија покушала да подучава децу: један могући увод у идеологију текста“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 65 (2017), св. 3, 961–978 – стр. 961, 962, 975.
7. Марковић, Бојан, „Поетска стилизација и социјална проблематика у два Одаловићева романа“, у Опачић, З., Станишић, М., (ур.), *Поезија Моша Одаловића*,

зборник радова, Београд: Задужбина „Десанка Максимовић“ / Народна библиотека Србије, Десанкини мајски разговори, књ. 35, 2018, 211–223 – стр. 219.

На монографију *Поетика бајке Гроздане Олујић*, Београд: Српска књижевна задруга, 2011. позивају се:

1. Микић, Радивоје, „Историја и поетика једне књижевне врсте“, Приказ књиге, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 59, св. 3 (2011 [шт. 2012]), 789–794.
2. Ђуричковић, Милутин, „Две књиге Зоране Опачић“, *Зборник радова Високе школе струковних студија за образовање васпитача*, год. 7, бр. 1, 2012, 175–178.
3. Пешикан Љуштановић, Љиљана, „Проблеми у испитивању односа усмено – писано у савременим изучавањима српске књижевности за децу (нацрт типологије)“, у: Зоја Карановић Јасмина Јокић (ур.), *Савремена српска фолклористика 1*, Нови Сад: Филозофски факултет, 2013, 77–88 – стр. 81–82.
4. Хамовић, Валентина, *Непрекидно детињство*, Нови Сад: ЗДИ, 2015 – стр. 132.
5. Тропин, Тијана, „Утицај фантастичног елемента на структуру романа за децу: *Зеленбабини дарови* и *Тајна немушког језика*“, *Детињство*, XLI, бр. 3, јесен 2015, 25–34 – стр. 29.
6. Marković B., Mičić V., „Folk tales today – two minds of oral prose“ (коаутор), *Slavonic Literary World: Contexts and Confrontations II*, Brno – Czech, 2016 – стр. 119.
7. Mičić V., Marković B., „Fairly tales in a problem – problems-based approach in teaching fairy tales“, *Annales Univeritatis Paedagogicae Craciviensis*, VIII/2017, 78–90. doi: 10.20820909.8.8. – стр. 39.
8. Пешикан Љуштановић, Љиљана, „Дете у поезији Моша Одаловића: између традиције и модерности“, у: Хамовић, Драган (ур.), *Мошо Одаловић, песник*, Краљево: Повеља, 2018, 55–79 – стр. 57.

На студију „Два и по века српске књижевности за децу и младе“, предговор *Антологији књижевности за децу 1-2*, Нови Сад: ИЦ Матице српске, 2018. позивају се:

1. Љуштановић, Јован, „Књижевност за децу – историја и вредности“, *Летопис Матице српске*, год. 194, књ. 502, св. 3 (септ. 2018), 309–314.
2. Марковић, Бојан, „Померање хоризонта рецепције – савремена поезија за ученике основношколског узраста“, *Иновације у настави*, бр. 30 (3), 2017, 44–56 – стр. 46.

РЕЗУЛТАТИ У РАЗВОЈУ НАУЧНОНАСТАВНОГ ПОДМЛАТКА

У развоју наставно-научног подмлатка на Учитељском факултету Универзитета у Београду Зорана Опачић дала је свој допринос као председник или члан комисија за избор наставника (доцената и ванредних професора) и сарадника за уже научне области *Књижевност* (*Књижевност за децу и младе*) и *Методика наставе српског језика и књижевности*.

1. Председник комисије за избор у звање сарадника у настави за предмет *Књижевност за децу и младе* Учитељског факултета Универзитета у Београду, 23. 12. 2016. (Страхиња Полић)
2. Председник комисије за избор у звање сарадника у настави за предмет *Књижевност за децу и младе*, 4. 12. 2017. (Страхиња Полић)
3. Председник комисије за избор у звање асистента за предмет *Књижевност за децу и младе* Учитељског факултета Универзитета у Београду, 21. 12. 2018. (Страхиња Полић)
4. Члан комисије за избор у звање доцента за *Књижевност за децу и младе* на румунском језику Учитељског факултета Универзитета у Београду, 8. 10. 2013. (др Жујка Бриндуша)
5. Члан комисије за избор у звање доцента за предмет *Књижевност за децу и младе* Учитељског факултета Универзитета у Београду, 24. 11. 2014. (др Јелена Панић Мараш)
6. Члан комисије за избор у звање доцента за предмет *Методика наставе српског језика и књижевности* Учитељског факултета Универзитета у Београду, 28. 11. 2017. (др Владимир Вукомановић Растегорац)
7. Члан комисије за избор у звање ванредног професора за *Књижевност за децу и младе на румунском језику* Учитељског факултета Универзитета у Београду, 23. 10. 2018. (др Жујка Бриндуша)
8. Члан комисије за избор у звање ванредног професора за предмет *Књижевност за децу* на Филолошком факултету у Никшићу Универзитета Црне Горе, 26. 12. 2018. (др Свјетлана Калезић Радоњић)

МЕНТОРСТВО И ЧЛАНСТВО У КОМИСИЈАМА

Зорана Опачић је била члан комисија за оцену и одбрану укупно пет докторских дисертација, од којих је била члан у једној комисији за оцену и две комисије за одбрану докторске дисертације од последњег избора. Такође, Зорана Опачић је ментор одобрене докторске дисертације која није још одбрањена. У претходном изборном периоду била је ментор за израду десет завршних радова студената на мастер студијама и била је члан у девет комисија за одбрану завршних радова на мастер студијама.

Чланства у комисијама за оцену и одбрану докторских дисертација од претходног избора

1. Владимир Вукомановић Растегорац, *Језик и стил поезије за децу предзмајевског периода*, Филолошки факултет Универзитета у Београду, одбрањена 6. 6. 2016, ментор проф. др Александар Милановић (председник комисије за оцену и одбрану докторске дисертације)

2. Магдалена Ивковић, *Методички приступ историјској бајци у разредној настави*, Учитељски факултет Униоверзитета у Београду, одбрањена 29. 10. 2017, ментор проф. др Александар Јовановић (члан комисије за оцену и одбрану докторске дисертације)
3. Ментор одobreне теме за докторску дисертацију Милене Митровић, *Драмска књижевност у разредној настави*; датум одобрења на Универзитету у Београду 18. 09. 2018. (бр. одлуке 61206-3372/2-18)
4. Члан комисије за оцену докторске дисертације Иване Мијић Немет *Поетичке одлике фантастичног романа за децу у српској књижевности на почетку 21. века*, усвојена на ННВ Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, 3. 3. 2017.

Менторства за израду завршних радова на мастер студијама

1. Данијела Бешевић, *Композиција бајки Ханса Кристијана Андерсена* – 27. 10. 2014.
2. Оља Сарих, *Ликови у бајкама Ханс Кристијана Андерсена* – 29. 09. 2015.
3. Јелена Станковић, *Вршњачки односи у романима Хајдуци Бранислава Нушића и Орлови рано лете Бранка Ћопића* – 15. 07. 2016.
4. Јелена Шошкић, *Бунтовни јунак омладинског романа* – Ловац у житу Церома Д. Селинџера – 05. 10. 2016.
5. Александра Рајић, *Вршњачки односи у романима Бранка Ћопића Орлови рано лете и Магареће године* – 27. 09. 2017.
6. Ана Дошен, *Компоноване песме за децу у раном школству у Србији и Француској* – 10. 09. 2018.
7. Ана Бркић, *Слика савременог света у бајкама Гроздане Олујић* – 12. 07. 2018.
8. Ана Спасић, *Вршњачки односи у романима Хајдуци Бранислава Нушића и Орлови рано лете Бранка Ћопића* – 12. 07. 2018.
9. Мина Крнета, *Сан о вечитом детињству Петар Пан Џејмса Метјуа Берија* – 05. 09. 2018.
10. Александра Тановић, *Приповедање као повратак у детињство у приповеткама Бранка Ћопића и Данила Киша* – 10. 10. 2018.

Учешће у комисијама за одбрану завршних радова на мастер студијама

1. Ана Ђорђевић, *Мотив промашених живота: Газда Младен Боре Станковића и Госпођица Ива Андрића* – одбрана 09. 09. 2015. године (председник комисије)
2. Ратко Петровић, *Упознавање матерње мелодије кроз писану и певану реч – Момчило Настасијевић и Миодраг А. Васиљевић* – одбрана 31. 10. 2017. (председник комисије)
3. Андријана Јевтић, *Михајло Пупин и српска култура* – одбрана 16. 01. 2018. (председник комисије)

4. Јелена Миковић, *Андерсенове бајке у разредној настави* – одбрана 24. 10. 2014. (члан комисије)
5. Тамара Пантелић, *Упоредна анализа бајке Снежна краљица Х. К. Андерсена и филма Фрозен Џенифер Ли* – одбрана 06. 07. 2016. године (члан комисије)
6. Јелена Хајло, *Упоредна анализа романа Мали принц Антоана де Сент Егзиперија и анимираног филма Мали принц Марка Озборна* – одбрана 29. 09. 2017. године (члан комисије)
7. Бојана Ивковић, *Хронотоп у романима Белешке једне Ане и Фолиранти Моме Капора* – одбрана 30. 09. 2017. године (члан комисије)
8. Данијела Обрадовић, *Архитектура Антонија Гаудија као подстицај за деље стваралаштво* – одбрана 02. 10. 2017. године (члан комисије)
9. Бојана Биберцић, *Фантастична бића у српским народним бајкама* – одбрана 10. 10. 2018. године (члан комисије)

СТРУЧНО-ПРОФЕСИОНАЛНИ ДОПРИНОС

Председник или члан уређивачког одбора научних часописа

Зорана Опачић је члан редакција више научних часописа у земљи – *Иновације у настави* (Београд) (М51) и *Детињство* (Нови Сад) (М52) и иностранству – часопис Педагошког универзитета у Кракову *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia* (Краков, Пољска) (М23).

Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа

Колегиница Опачић је од последњег избора у звање била коуредница научног скупа и касније објављеног зборника *Поезија Моша Одаловића* Задужбине „Десанка Максимовић“ и Народне библиотеке Србије, 2018; коуредница (са др Светланом Шеатовић) научног скупа *Песнички завичај Десанке Максимовић* Института за књижевност и уметност из Београда, Задужбине „Десанка Максимовић“ и Дучићевих вечери поезије из Требиња (2018) и истоименог збирника који је у штампи (2019); председница Програмског одбора едиције *Сабрани романи Гроздане Олујић* (1–6), Београд: Српска књижевна задруга / Партенон, 2018. (уз подршку Министарства културе и информисања РС); уредница Округлог стола о роману Гроздане Олујић *Преживети до сутра* у Српској књижевној задрузи, Београд (2018). Такође, коуредница (са проф. др Илијаном Чутуром) је тематског броја научног часописа *Узданица* о роману *Преживети до сутра* (2019) у штампи и копредседница (са проф. др Гораном Зељићем) Програмског одбора међународног научног скупа *Програмске (ре)форме у образовању и васпитању – изазови и перспективе* Учитељског факултета Универзитета у Београду (20. мај 2019).

Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима

Зорана Опачић била је истраживач научноистраживачког пројекта Учитељског факултета у Београду *Концепције и стратегије обезбеђивања квалитета базичног образовања и*

васпитања (бр. 179020) од 2010. до 2017. а од 2017. до данас је истраживач на научном пројекту Института за књижевност и уметност *Смена поетичких парадигми у српској књижевности 20. века: национални и европски контекст* (бр. 178016) – оба пројекта финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама

Колегиница Опачић била је ментор 10 мастер радова и председник и члан девет комисија за одбрану мастер радова на Учитељском факултету у Београду од последњег избора у звање.

ДОПРИНОС АКАДЕМСКОЈ И ШИРОЈ ЗАЈЕДНИЦИ

Зорана Опачић је учествовала у раду стручног органа и комисија на Учитељском факултету Универзитета у Београду, комисијама и радним групама у Министарству просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије и Заводу за унапређивање образовања и васпитања. Своја стручна знања презентовала је на више стручних семинара широм Србије а чињеница да је члан бројних жирија у земљи и региону за награде у учитељском стваралаштву и награда за најбоља дела из српске књижевности и књижевности за децу показују да је реч о цењеном стручњаку не само у земљи, већ и у региону.

Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама

Од 2017. године **Зорана Опачић** је члан Комисије за наставу језика и књижевности светског удружења слависта (Међународног комитета слависта) и својим учешћем доприноси побољшању наставе словенских језика и књижевности.

Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству

Од 2012. до 2015. године Зорана Опачић била је продекан за наставу на Учитељском факултету у Београду. На факултету који има два студијска програма, три нивоа студија и два одељења ван седишта, то је изузетно тежак и одговоран посао који захтева стручне и организационе способности. Осим тога, била је члан Комисије за вредновање ваннаставних активности студената (2013–2015).

Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарства

Од последњег избора у звање колегиница Опачић била је члан комисије ЗУОВ-а за акредитацију семинара (2016), члан комисије за састављање наставног плана и програма српског језика за први разред основне школе (2017) и пети разред основне школе (2017), наставног плана и програма српског језика за шести разред основне школе (2018), за седми разред основне школе (2018) и наставног плана и програма српског језика за осми разред основне школе (2019). Била је члан Комисије за признавање страних високошколских исправа Комисије Универзитета у Београду а сада ЕРИК-НАРИК центра при Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке

Од последњег избора у звање колегиница Опачић је држала предавања на више семинара за наставнике: пленарно предавање на Зимском семинару за наставнике српског језика и књижевности на Филолошком факултету у Београду 2018. и семинар *Читалића* 2017. у Мачкату.

Такође, члан је више жирија за избор најбоље књиге из српске књижевности и књижевности за децу: Награде *Мали цвет* града Ниша (2016–2018), награде Града Алексинца и *Вечерњих новости Гордана Брајовић* за најбољу књигу за децу, Алексинац (2018–2019), награде *Плави чуперак* Змајевих дечјих игара за најбољу књигу за децу (2014–2019), награде *Меша Селимовић Вечерњих новости* (2015–2019) и регионалне награде *Мали принц* (Тузла; жири састављен од представника Србије, Хрватске, Црне Горе и БиХ). Била је и члан жирија за оцену најбољих драмских текстова учитеља (Конкурс за најбољи ауторски драмски текст за децу) на Петој међународној смотри сценског учитељског стваралаштва у организацији Учитељског друштва Лесковац (2015).

Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке

За *Антологију књижевности за децу 1–2*, едиција *Десет векова српске књижевности*, Нови Сад: ИЦ Матица српска, 2018. Зорана Опачић је добила награду *Сима Цуцић* за најбољу књигу из науке о књижевности за децу 2018.

САРАДЊА СА ДРУГИМ ВИСОКОШКОЛСКИМ УСТАНОВАМА

Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача

Од претходног избора у звање Зорана Опачић била је председник комисије за одбрану докторске дисертације Владимира Вукомановића Растегорца на Филолошком факултету Универзитета у Београду (одбрањена 6. 6. 2016) и члан комисије за оцену докторске дисертације Иване Мијић Немет *Поетичке одлике фантастичног романа за децу у српској књижевности на почетку 21. века*, усвојене на ННВ Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду 3. 3. 2017.

Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа

Колегиница Опачић члан је Лексикографског одбора Матице српске од 2012. у више сазива.

МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ КАНДИДАТА И ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

Зорана Опачић има више од 19 година радног искуства у раду са студентима. Наставнички рад колегинице Опачић одликује редовност у држању предавања у Београду и у наставним одељењима у Вршцу и Новом Пазару, веома добра сарадња са студентима и пуна посвећеност позиву. Њен рад темељи се на модерним увидима у теоријску мисао у подручју *Књижевности за децу и младе*, затим на проучавању књижевног наслеђа, али и савремених токова светске и српске књижевности. Користећи савремене наставне методе Зорана Опачић подстиче студенте да и сами, својом речју и мишљењем, допринесу да настава *Књижевности за децу и младе* постане квалитетан и плодан стваралачки процес. Разне форме ангажовања студената у наставним и ваннаставним активностима, а не само класична знања, имају удела и у њиховом оцењивању. Консултације и менторски рад Зорана Опачић користи као могућност да унапреди не само знање студената, већ једнако њихову књижевну културу, читалачки сензибилитет и критичко мишљење о разним темама везаним за овај предмет. Колегиница Опачић је посебно посвећена менторском раду са студентима, припреми и објављивању њихових радова. Студенти су препознали изразиту ширину и квалитет рада Зоране Опачић па су га оценили високом оценом (4,66). Кандидат је битно допринео модернијем заснивању програма *Књижевности за децу и младе*, аутор је изборних предмета на основним и мастер (*Појам и одређење ауторске бајке*, *Тумачење књижевног текста на примерима књижевности за децу и младе*). Била је ментор на дипломским и мастер радовима на Учитељском факултету у Београду, председник и члан комисија за докторске дисертације на Учитељском факултету у Београду, Филолошком факултету у Београду и Филозофском факултету у Новом Саду. Зорана Опачић је и ментор докторске дисертације у изради на Учитељском факултету у Београду, одобрене на Универзитету у Београду.

ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу изнетих података, и увида који из њих произилазе а пре свега полазећи од чињенице да је кандидаткиња испунила све предвиђене услове, Комисија има част и задовољство да Изборном већу и Декану Учитељског факултета у Београду једногласно предложи да **др Зорану Опачић** предложи Универзитету у Београду – Већу научних области друштвено-хуманистичких наука за избор у звање *редовног професора* за ужу научну област *Књижевност* на Учитељском факултету у Београду.

У Београду,
12. март 2019.

Чланови Комисије

1.

др **Петар Пијановић**, редовни професор
Универзитета у Београду (председник
комисије)
2.

др **Радивоје Микић**, редовни професор на
предметима *Књижевност за децу* и *Увод у
српску књижевност* на Филолошком
факултету у Београду
3.

др **Љиљана Пешикан Љуштановић**,
редовни професор на предметима
Књижевност за децу у настави, *Жанрови
народне књижевности*, *Српска драма 20.
века (традиција и иновација)* на
Филозофском факултету у Новом Саду
4.

др **Александар Јовановић**, редовни
професор на предметима *Увод у тумачење
књижевности* и *Српска култура у европском
контексту* на Учитељском факултету у
Београду
5.

др **Слађана Јаћимовић**, редовни професор
на предметима *Увод у тумачење
књижевности* и *Српска култура у европском
контексту* на Учитељском факултету у
Београду